

Babeth Fonchie *tekst* Jessica Bacuna *illustratie*

gesprek met grootmoeder

met zeewater doordrenkte vale t-shirts over gebogen wervels en graten schuifelen je vader en broers de binnenplaats op. schubben en nylon lopen in elkaar over. wij zitten in de keuken die ook woonkamer is, vanuit daar valt onze blik op de matrassen waarin afdrukken van silhouetten van mensen zijn uitgesteld. door het raam zie je de vrijdag: de dag waarop je de baarzen uitkleedt, klaarmaakt voor marktverkoop. haastig leg je de vijzel en stamper neer en snelt naar buiten. ik loop achter jou aan en dat wordt ons thema.

zelfs mijn nieuwste kleren zijn doordrenkt met de geur van de alledaagse verhalen die over jou worden verteld. ik ben, jij bent

stug katoen strak tussen de plooiën onder je oksels vastgedraaid. maar dit weefsel ontleed bestaat uit zachte bollen, het kost weinig arbeid om ze te ontkoppelen van hun stam en ver van huis te brengen. jij vindt het niet erg als grenzen worden overtreden. was er niemand die jou leerde dat dochters geen eigendom zijn van eenieder die op hun pad komt, van het geslacht waaruit zij voortkwamen, van het land van hun eerste ademteug. en was je sterk genoeg, dan had je deze patronen niet aan mijn moeder doorgegeven. ik volg jullie en dat is het thema.

aan het einde van de dag voer je met je zussen rituelen uit sommige gebruiken zijn te zwaar om alleen te dragen.

gedroogde schubben zijn het beste ingrediënt voor juju-spreuken. in jouw tijd ontbreken de woorden om geluk te definiëren en later zal ik ook niet weten wat dat precies is. de rook van de verbrande ingewanden zit in de voegen van de klei, sap van mens of vis sijpelt tussen de stenen van de familiegraven. zelfs onze voorouders zijn niet behoeft voor wat zich boven de grond afspeelt. ik leg me daarbij neer, maar wil voor jou

dat jij de afvalstoffen die van jou niet zijn, leert loskoppelen van het nog ergens ongeschonden gebied dat jij bent. ik volg je graag en dat blijft mijn thema.